

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA CEBOTARI ȘI ALȚII c. MOLDOVEI

(Cererile nr. 37763/04, 37712/04, 35247/04, 35178/04 și 34350/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

27 ianuarie 2009

DEFINITIVĂ

27/04/2009

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Cebotari și Alții c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Giovanni Bonello,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä,

Ledi Bianku,

Nebojša Vučinić, *judcători*,

și Fatoş Aracı, *Grefier adjunct al Secției*,

Deliberând la 6 ianuarie 2009 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cinci cereri (nr. 37763/04, 37712/04, 35247/04, 35178/04 și 34350/04) depuse împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către dl Nicolai Cebotari, dl Nicolai Gorbati, dna Zinaida Curganov, dl Ion Nedin și dl Petru Anin („reclamanții”), la 18 august și 8 septembrie 2004.

2. La 10 martie și 1 mai 2007, soția dlui Anin – dna Larisa Anin, și, respectiv, fiul dlui Cebotari – dl Sergiu Orlov, au informat Curtea despre decesul dlui Anin și al dlui Cebotari; ei au declarat însă că doresc continuarea examinării cauzelor. Din considerente de conveniență, în această hotărâre dna Anin și dl Orlov vor figura în continuare drept reclamanți, deși văduva dlui Anin și fiului dlui Cebotari sunt cei care au acest statut (a se vedea *Vocaturu v. Italy*, hotărâre din 24 mai 1991, Seria A nr. 206-C, § 2).

3. Dl Nicolai Cebotari a fost reprezentat de către dl Corneliu Moraru. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vladimir Grosu.

4. Reclamanții au pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești din 23 octombrie 2001 a încălcat dreptul lor ca o instanță să hotărască într-un termen rezonabil asupra drepturilor lor cu caracter civil, garantat de articolul 6 al Convenției, și dreptul lor la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

5. Cererile au fost repartizate Secției a Patra a Curții. La 30 august 2006, Președintele acestei Secții a decis să comunice Guvernului cererile. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererilor să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acestora.

6. Judecătorul Poalelungi, judecătorul ales din partea Republicii Moldova, s-a abținut de la examinarea cauzei (articolul 28 al Regulamentului Curții). La 29 octombrie 2008, Guvernul, în conformitate cu articolul 29 § 1 (a) al Regulamentului Curții, a informat Curtea că el este de acord ca în locul acestuia să fie desemnat un alt judecător ales și a lăsat desemnarea persoanei în seama Președintelui Camerei. La 1 decembrie 2008, Președintele l-a desemnat pe judecătorul Șikuta să participe la judecarea cauzei.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

7. Reclamanții, dl Nicolai Cebotari, dl Nicolai Gorbatii, dna Zinaida Curganov, dl Ion Nedin și dl Petru Anin, sunt cetățeni ai Republicii Moldova care s-au născut în anii 1936, 1942, 1931, 1957 și, respectiv, 1939, și care locuiesc în Chișinău.

8. Faptele cauzei, așa cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate în felul următor.

9. Reclamanții erau angajați ai unei companii private („compania”) și aveau dreptul să primească indemnizație de invaliditate. Deoarece în anul 1998 compania a încetat să le mai plătească indemnizația, reclamanții au înaintat împreună o acțiune în judecată împotriva acesteia, cerând plata restanțelor la indemnizație și obligarea companiei să plătească indemnizația până la sfârșitul vieții lor.

10. La 23 octombrie 2001, Judecătoria sectorului Botanica a hotărât în favoarea reclamanților. Ea a obligat compania să plătească fiecărui reclamant indemnizația de invaliditate pentru perioada de la 1 aprilie 2000 până la 1 noiembrie 2001, după cum urmează: dlui Nicolai Cebotari - 9,507 lei moldovenești (MDL) (823 euro (EUR)); dlui Nicolai Gorbatii MDL - 6,245.4 (EUR 541); dnei Zinaida Curganov - MDL 6,320.33 (EUR 548); dlui Ion Nedin - MDL 6,345.61 (EUR 550) și dlui Petru Anin - MDL 8,123.61 (EUR 550). Instanța a mai obligat compania să recalculeze periodic indemnizația lor și să o plătească până la sfârșitul vieții lor. La aceeași dată, instanța a emis titlurile executorii. Cererile de apel și recurs ale companiei au fost respinse la 8 mai 2002 de către Tribunalul Chișinău și, respectiv, la 13 iunie 2002, printr-o hotărâre irevocabilă a Curții de Apel a Republicii Moldova.

11. Titlurile executorii au fost expediate executorului judecătoresc la 5 ianuarie 2002.

12. Între 2001 și 2004, reclamanții au înaintat numeroase plângeri diferitelor autorități cu privire la neexecutarea hotărârii judecătorești pronunțată în favoarea lor. În răspunsurile sale, Ministerul Justiției a informat

reclamanții despre acțiunile întreprinse de către oficiul de executare în vederea executării hotărârii. De câteva ori, executorul judecătoresc a înaintat demersuri Inspectoratului Fiscal, Oficiului Cadastral și Direcției Transport Rutier în privința bunurilor companiei. Acesta a fost informat că compania avea mai multe conturi bancare asupra cărora a fost aplicat sechestru de către Inspectoratul Fiscal, că compania nu deținea niciun imobil și că aceasta avea în proprietate câteva autovehicule, despre care s-a aflat mai târziu că erau, de fapt, dezasamblate și se pretindea că nu prezentau vreo valoare.

13. Pentru a executa hotărârea pronunțată în favoarea reclamanților, la 5 februarie 2002, executorul judecătoresc a aplicat sechestru pe o clădire, care, potrivit unui certificat din 22 februarie 2002 eliberat de Oficiul Cadastral, aparținea unei companii terțe. La 25 februarie 2002, o instanță judecătorească a anulat licitația privind vânzarea acestei clădiri.

14. La 22 iulie 2002, compania a propus să plătească fiecărui reclamant câte MDL 1,300 (EUR 94), însă ei au refuzat oferta.

15. La 13 august 2002, executorul judecătoresc a aplicat sechestru pe patru instalații tehnice ale companiei și a pregătit vânzarea acestora la licitație. La 22 august 2002, o bancă terță („banca”) a încercat să anuleze actele executorului, pe motiv că instalațiile tehnice au fost gajate de către companie în anul 1996 pentru a garanta un împrumut. Cu toate că la 18 decembrie 2002 instalațiile tehnice ale companiei au fost expuse la licitație, ca urmare a cererii băncii, la 26 decembrie 2002, Judecătoria sectorului Botanica a anulat licitația. La 13 februarie 2003, Judecătoria sectorului Botanica a dispus suspendarea procedurilor de executare în privința instalațiilor tehnice sechestrate, invocând o hotărâre a Judecătoriei Economice din 18 martie 1999, prin care litigiul judiciar dintre companie și bancă a fost soluționat în favoarea celei din urmă.

16. Prin hotărârile judecătorești din 21 mai 2002 și 31 martie 2003, Judecătoria Economică a respins cererile înaintate de bancă privind inițierea procedurii de insolabilitate a companiei, bazându-se pe raportul financiar al companiei pentru primul trimestru al anului 2002 și raportul său anual pentru anul 2002, în care au fost menționate bunuri în valoare de MDL 88,291,286 (EUR 7,047,235) și, respectiv, MDL 83,590,250 (EUR 5,373,263).

17. La 3 martie 2003, executorul judecătoresc a expediat un demers către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției („CCCEC”) și a fost informat că compania nu funcționa din anul 1999, nu dispunea de bunuri și că, la 14 iunie 2002, documentele contabile ale companiei au fost distruse într-un incendiu.

18. La 5 septembrie 2003, compania a devenit subiect al procedurilor de insolabilitate și toate procedurile de executare împotriva acesteia au fost suspendate.

19. La o dată nespecificată în anul 2004, reclamanții au inițiat o acțiune judiciară împotriva executorului judecătoresc, invocând faptul că toate măsurile luate în vederea executării hotărârii în favoarea lor au fost

ineficiente. Printr-o încheiere din 11 martie 2004, Judecătoria Botanica a admis cererea lor și a constatat că oficiul de executare nu a întreprins acțiuni eficiente în vederea executării hotărârii pronunțate în favoarea reclamanților și l-a obligat să aplice sechestru pe bunurile companiei la care se face referire în rapoartele financiare pentru anul 2002 (a se vedea paragraful 16 de mai sus).

20. La 12 martie 2004, reprezentantul companiei a informat executorul judecătoresc responsabil despre schimbarea adresei companiei și despre faptul că aceasta nu avea bunuri în sectorul Botanica. Potrivit unui raport întocmit de executorul judecătoresc la 26 aprilie 2004, compania nu se afla la adresa nou-indicată.

21. La 24 septembrie și 7 octombrie 2004, executorul judecătoresc a solicitat asistența Inspectoratului Fiscal, CCCEC, Oficiului Cadastral și procuraturii în executarea hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea reclamanților. Potrivit informației furnizate de către Departamentul Tehnologiilor Informaționale („Departamentul”), compania deținea în proprietatea sa trei camioane, iar la 24 decembrie 2004, Judecătoria Botanica a obligat poliția rutieră să găsească și să aplice sechestru pe aceste camioane. Hotărârea însă a rămas neexecutată.

22. La 14 decembrie 2004, reclamanții au depus la Judecătoria Botanica o cerere privind neexecutarea de către executorul judecătoresc a hotărârii Judecătoriei Botanica din 11 martie 2004. De asemenea, ei au pretins câte MDL 8,000 (EUR 484) drept compensație cu titlu de prejudiciu material și moral suferit ca rezultat al ineficienței acțiunilor executorului. La 18 februarie 2005, Judecătoria Botanica a respins cererea lor pe motiv de lipsă de competență *ratione materiae* și le-a sugerat să inițieze proceduri contencioase împotriva executorului.

23. La 13 decembrie 2005, reclamanții s-au conformat hotărârii judecătorești și au inițiat proceduri contencioase împotriva executorului judecătoresc. La aceeași dată, Judecătoria Botanica a respins acțiunea lor pe motiv de *res judicata*, făcând referire la hotărârea Judecătoriei Botanica din 11 martie 2004.

24. Între timp, în mai 2005, executorul judecătoresc a aplicat sechestru pe 49% din capitalul statutar al unei companii terțe, cotă care aparținea companiei, precum și pe optsprezece unități de echipament tehnic. În iunie și august 2005, el a solicitat Institutului Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică („Institutul”) să evalueze acțiunile și bunurile sechestrate. În ambele cazuri, Institutul a refuzat să execute decizia executorului, deoarece nu a fost plătit în avans pentru efectuarea evaluării și deoarece nu i-au fost prezentate unele documente. La 21 noiembrie 2005, Institutul a informat executorul despre faptul că el nu putea executa cererea de evaluare a acțiunilor, deoarece institutul nu avea personal calificat în acest domeniu.

25. La 5 aprilie 2006, o companie privată a evaluat acțiunile și echipamentul companiei. Aceasta a estimat valoarea celui din urmă la MDL

582,422 (EUR 36,780), însă acțiunile nu puteau fi evaluate, deoarece compania nu avea personal calificat în acest domeniu.

26. Executorul a solicitat de câteva ori creditorilor companiei, inclusiv reclamanților, să plătească costurile pentru publicarea anunțului cu privire la licitație. La 7 iunie 2006, a fost organizată o licitație pentru vânzarea echipamentului, la care însă nu s-a prezentat niciun cumpărător.

27. La 19 august 2006, executorul judecătoresc a stabilit o altă dată pentru organizarea licitației. Din cauza că debitorii, inclusiv câteva autorități de stat, nu s-au conformat cererii executorului de a plăti costul publicării anunțului cu privire la licitație, aceasta nu a avut loc nici până în prezent.

28. La o dată nespecificată în 2006, un executor judecătoresc a executat o hotărâre judecătorească din anul 2003 pronunțată în favoarea companiei, potrivit căreia cea din urmă trebuia să primească de la persoane private terțe suma de MDL 25,353 (EUR 1,643). Din cauza că compania avea datorii în valoare de MDL 429,727 (EUR 24,580), la 8 decembrie 2006, executorul judecătoresc a repartizat suma recuperată de la persoanele terțe între câțiva creditori ai companiei, inclusiv dl Nicolai Gorbatîi, dna Zinaida Curganov și dl Ion Nedin, care au primit MDL 1,419.43 (EUR 81), MDL 1,409.42 (EUR 80) și, respectiv, MDL 1,442.20 (EUR 82).

29. La 18 iulie 2007, executorul judecătoresc a evaluat 49% din capitalul social al unei companii terțe, care aparțineau companiei, la MDL 300,000 (EUR 17,930) și a aplicat sechestrul pe acesta. Recursul companiei împotriva deciziei executorului a fost respins la 1 august 2007. La aceeași dată, compania terță a contestat decizia executorului din 18 iulie 2007. Rezultatul acestor proceduri nu este cunoscut.

30. La 16 februarie 2008, executorul judecătoresc a adoptat o decizie prin care a dispus plata în favoarea reclamanților a următoarelor sume: dlui Nicolai Cebotari - MDL 821.32 (EUR 50); dlui Nicolai Gorbatîi - MDL 528.43 (EUR 32); dnei Zinaida Curganov - MDL 524.70 (EUR 32); dlui Ion Nedin - MDL 536.91 (EUR 33); și dlui Petru Anin - MDL 687.35 (EUR 42).

31. La 18 martie 2008, dl Gorbatîi și dl Nedin au primit MDL 1,947.86 (EUR 115) și, respectiv, MDL 1,979.11 (EUR 117).

32. Hotărârea din 23 octombrie 2001 pronunțată în favoarea reclamanților nu a fost executată în întregime nici până în prezent.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

33. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârea Curții în cauza *Prodan v. Moldova* (nr. 49806/99, ECHR 2004-III (extracts)).

ÎN DREPT

34. Reclamanții s-au plâns, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, de neexecutarea în întregime a hotărârii judecătorești din 23 octombrie 2001.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

35. Curtea a considerat că perioada care trebuie luată în considerație a început la 13 iunie 2002, când hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea reclamanților a devenit irevocabilă, și continuă până în prezent, deoarece reclamanților li s-au plătit sumele datorate doar parțial. Prin urmare, această procedură a durat 6 ani și 6 luni.

36. Curtea consideră că pretențiile reclamanților formulate în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

37. Reclamanții au pretins că, prin neexecutarea în întregime a hotărârii judecătorești din 23 octombrie 2001, au fost încălcate drepturile lor garantate de articolul 6 § 1 al Convenției.

38. Guvernul a susținut că circumstanțele cauzei trebuie examinate în lumina complexității acestora, comportamentului reclamanților și al autorităților. În continuare, acesta a susținut că autoritățile naționale au îndeplinit toate obligațiile lor pozitive pentru a asigura executarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea reclamanților. De asemenea,

acesta a susținut că, la 5 septembrie 2003, compania a devenit subiectul procedurilor de insolabilitate și că el nu mai putea să-și îndeplinească obligațiile față de reclamanți. Guvernul a declarat că statul nu deținea acțiuni și nu participa sub o altă formă în compania debitoare și, prin urmare, nu putea fi responsabil pentru datoriile acesteia. El a declarat că executorul a luat măsuri rezonabile și chiar a aplicat sechestru asupra bunurilor companiei și le-a scos la licitație; licitațiile, însă, au fost ulterior anulate la cererea unor companii terțe.

39. Curtea reiterează că executarea unei hotărâri definitive pronunțată de o instanță judecătorească trebuie privită ca o parte integrantă a „procesului”, în sensul articolului 6 al Convenției (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, § 40; *Reports* 1997-II, și *Immobiliare Saffi v. Italy* [GC], nr. 22774/93, § 63, ECHR 1999-V). Totuși dreptul „de acces la o instanță” nu impune o obligație statului de a executa orice hotărâre judecătorească cu privire la un drept cu caracter civil fără a ține cont de circumstanțele specifice ale cauzei (a se vedea *Sanglier v. France*, nr. 50342/99, § 39, 27 mai 2003). Curtea a notat că responsabilitatea statului în privința executării unei hotărâri judecătorești pronunțată împotriva unei companii private nu se extinde dincolo de implicarea autorităților de stat în procedurile de executare (a se vedea *Fuklev v. Ukraine*, nr. 71186/01, § 67 și §§ 90-91, 7 June 2005). Totuși, atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri judecătorești și nu o fac, inacțiunea lor poate angaja responsabilitatea statului în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției (a se vedea *Scollo v. Italy*, 28 septembrie 1995, § 44, Seria A nr. 315-C).

40. Curtea nu este chemată să examineze faptul dacă ordinea juridică internă a statului poate să asigure executarea hotărârilor pronunțate de către instanțele judecătorești. Într-adevăr, fiecare stat trebuie să asigure funcționarea unor instrumente juridice care să fie adecvate și suficiente pentru a asigura executarea obligațiilor pozitive care revin statului (a se vedea *Ruianu v. Romania*, nr. 34647/97, § 66, 17 iunie 2003). Unica sarcină a Curții este de a examina dacă măsurile aplicate de către autoritățile moldovenești în această cauză au fost adecvate și suficiente. În cauze ca aceasta, în care se cer acțiuni de la un debitor persoană privată, statul, în calitate de posesor al forței publice, trebuie să acționeze diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărârii judecătorești (a se vedea *Fociac v. Romania*, nr. 2577/02, § 70, 3 februarie 2005).

41. Referindu-se la faptele acestei cauze, Curtea, în primul rând, notează că compania a devenit subiectul unei proceduri de insolabilitate la 5 septembrie 2003 (a se vedea paragraful 18 de mai sus). Guvernul a considerat că acesta este un argument important pentru executor care-l împiedica să asigure executarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea reclamanților. Având în vedere considerațiile privind responsabilitatea statului pentru acțiunile sau omisiunile persoanelor private (a se vedea paragrafele 39 și 40 de mai sus), Curtea constată că, în perioada între 13 iunie

2002 și 11 martie 2004, executorul nu a întreprins măsuri pentru a executa hotărârea pronunțată în favoarea reclamanților, fapt recunoscut de Judecătoria Botanica la 11 martie 2004 (a se vedea paragraful 19 de mai sus). De asemenea, ea consideră că, chiar dacă instanțele judecătorești naționale au recunoscut executorul responsabil de întârzierea în executare, acestea nu au acordat vreun remediu sau vreo reparație pentru inacțiunea acestuia (a se vedea paragrafele 19, 22 și 23 de mai sus).

În continuare, Curtea notează că argumentul Guvernului privind imposibilitatea executării hotărârii din cauza insolabilității companiei este combătut prin acțiunile ulterioare ale executorului de aplicare cu succes a sechestrului asupra bunurilor acesteia și plata parțială a sumelor datorate reclamanților (a se vedea paragrafele 28, 30 și 31 de mai sus).

42. În al doilea rând, Curtea nu găsește drept pertinent argumentul Guvernului precum că executorul judecătoresc a luat toate măsurile rezonabile pentru a asigura executarea hotărârii pronunțate în favoarea reclamanților prin licitarea proprietății imobiliare a companiei. Trebuie de notat faptul că executorul avea oricând acces la Registrul bunurilor imobile și putea să acționeze mai diligent prin verificarea înainte de licitație a faptului dacă imobilul care urma să fie vândut aparținea companiei (a se vedea paragraful 13 de mai sus), și, astfel, putea să evite anularea licitațiilor de către persoanele terțe.

43. În al treilea rând, Curtea subliniază faptul că măsurile dispuse de către instanțele judecătorești naționale privind căutarea vehiculelor care aparțineau companiei și aplicarea sechestrului asupra acestora au rămas inefficiente până în prezent (a se vedea paragraful 21 de mai sus).

44. În al patrulea rând, Guvernul nu a prezentat niciun argument pentru a explica aplicarea întârziată a sechestrului asupra acțiunilor și bunurilor care aparțineau companiei terțe (a se vedea paragraful 24 de mai sus). De asemenea, acesta nu a explicat întârzierea în evaluarea acestor acțiuni și bunuri (a se vedea paragrafele 24, 25 și 29 de mai sus). În acest sens, trebuie de notat faptul că reclamanții nu au plătit pentru evaluarea acțiunilor și bunurilor companiei (a se vedea paragraful 24 de mai sus) și nici costurile pentru publicarea anunțului privind licitația (a se vedea paragrafele 26 și 27 de mai sus). Prin urmare, Curtea consideră necesar de a examina dacă comportamentul reclamanților a împiedicat executorul în luarea măsurilor în vederea executării hotărârii pronunțate în favoarea lor.

45. Existența unei hotărâri irevocabile și executorii pronunțată în favoarea reclamanților demonstrează faptul că litigiul lor era meritoriu. În consecință, impunerea obligației de a plăti cheltuielile pentru a asigura executarea hotărârii constituie o restricție de natură pur financiară și, prin urmare, cere o verificare deosebit de riguroasă prin prisma intereselor justiției (a se vedea *Podbielski and PPU Polpure v. Poland*, nr. 39199/98, § 65, 26 iulie 2005).

46. Curtea notează că compania datora diferite sume mai multor persoane private, precum și autorităților statului (a se vedea paragraful 27 de mai sus).

În scrisorile către reclamanți, autoritățile responsabile de executare nu au specificat niciodată în ce proporție reclamanții trebuiau să suporte cheltuielile legate de executare și dacă aceste sume urmau a fi rambursate în întregime după executare. De asemenea, Guvernul nu a prezentat vreo probă care ar fi demonstrat faptul că autoritățile statului, care erau de asemenea creditori ai companiei, au plătit partea lor de cheltuieli legate de executare și că unicul motiv din care executorul nu a putut să organizeze licitația a fost omisiunea reclamanților de a plăti partea lor din costuri pentru anunțarea licitației.

47. Curtea reiterează că executarea obligației de a asigura efectiv drepturile garantate de articolul 6 § 1 al Convenției nu înseamnă pur și simplu abținerea de la ingerință, ci poate cere statului luarea diferitor forme de acțiuni pozitive (*Kreuz v. Poland*, nr. 28249/95, § 59, ECHR 2001-VI). Ea consideră că, prin transferarea către reclamanți a responsabilității de a suporta o parte din costurile procedurilor de executare, statul a încercat să se eschiveze de la obligația sa pozitivă de a organiza un sistem de executare a hotărârilor judecătorești care să fie efectiv atât în drept, cât și în practică (a se vedea *Apostol v. Georgia*, nr. 40765/02, § 64, ECHR 2006-...).

48. În final, potrivit hotărârii pronunțate în favoarea reclamanților, Judecătoria sectorului Botanica a obligat compania să le plătească nu doar indemnizația de invaliditate pentru perioada 1 aprilie 2000 – 1 noiembrie 2001, dar și să recalculeze periodic indemnizația lor și să o plătească până la sfârșitul vieții lor (a se vedea paragraful 10 de mai sus). Curtea observă că Guvernul nu a prezentat vreo probă care ar demonstra faptul că executorul s-a conformat acestei părți a hotărârii și a recalculat sumele indemnizației de invaliditate, chiar dacă nu a fost plătită.

49. Din aceste motive, Curtea consideră că omisiunea executorului timp de peste șase ani și șase luni de a lua măsurile necesare sau de a controla în mod efectiv procedurile de executare în aceste cauze este suficientă pentru a conchide că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

50. Având în vedere jurisprudența sa, Curtea notează că a stabilit deja principiile cu privire la pretinsa încălcarea a drepturilor de proprietate ale reclamantului din cauza omisiunii statului de a asigura executarea unei hotărâri judecătorești definitive pronunțată împotriva unei persoane private. În special, în cauza *Fuklev v. Ukraine*, Curtea a constatat următoarele:

„89. Curtea reiterează că, prin articolul 1 al Convenției, fiecare din părțile contractante ‘recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția [lor] drepturile și libertățile definite în ... Convenție’. Obligația de a asigura exercitarea efectivă a drepturilor definite în acest instrument poate să rezulte în obligații pozitive pentru stat. În asemenea circumstanțe, statul nu poate să rămână pur și simplu pasiv și ‘nu există ... nici o diferență între acțiuni și inacțiuni’... .

91. În ceea ce privește dreptul garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, aceste obligații pozitive pot impune anumite măsuri necesare pentru apărarea dreptului la proprietate, chiar și în cazurile care implică litigii dintre persoane fizice sau companii. Aceasta înseamnă, în special, că statele au obligația de a asigura ca procedurile prevăzute în legislație pentru executarea hotărârilor judecătorești definitive ... să se respecte.

92. Curtea consideră că omisiunea executorilor judecătorești de a acționa și omisiunea instanțelor judecătorești naționale de a exercita un control corespunzător asupra situației au creat o incertitudine permanentă în ceea ce privește executarea hotărârii pronunțate în favoarea reclamantului și a plății datoriei față de el. În consecință, reclamantul trebuia să facă față acestei incertitudini o perioadă îndelungată de timp. ...

93. Având în vedere considerațiile de mai sus și constatările în privința articolului 6 § 1 al Convenției, Curtea este de părere că modul în care au fost efectuate procedurile de executare, perioada de timp cât au durat acestea și nesiguranța în care se afla reclamantul au periclitat 'echilibrul just' care trebuia respectat între cerințele interesului general și necesitatea de a apăra dreptul reclamantului la protecția proprietății. În consecință, statul nu a respectat obligația sa de a asigura efectiv reclamantului dreptul lui de proprietate, după cum acesta este garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1." (nr. 71186/01, 7 iunie 2005)

51. Curtea nu vede vreun motiv pentru a se abate de la aceste constatări în această cauză. Aplicând aceste principii și având în vedere constatările din paragrafele 41, 42, 43, 47 și 49 de mai sus, Curtea consideră că, din cauza omisiunii executorilor de a lua măsuri adecvate și suficiente pentru a asigura executarea hotărârii pronunțate în favoarea reclamanților, aceștia au fost lăsați într-o situație de incertitudine timp de mai mulți ani și că din anul 2002 ei nu s-au putut folosi de proprietatea lor. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

52. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

53. Dl Nicolai Gorbatîi a fost singurul reclamant care a înaintat pretenții cu privire la satisfacția echitabilă în termenul stabilit de Curte. El a pretins MDL 47,488.22 (EUR 2,779) cu titlu de prejudiciu material și EUR 30,000 cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea lui. Restul reclamanților au pretins EUR 50,000 cu același titlu în cererile lor inițiale depuse la Curte.

54. Guvernul a comentat doar pretențiile cu privire la satisfacția echitabilă formulate de către dl Gorbatii și a considerat că sumele pretinse erau excesive și neîntemeiate. Având în vedere faptul că restul reclamanților nu au formulat vreo pretenție, Guvernul a considerat că nu trebuie acordată vreo compensație.

55. Curtea notează, în primul rând, că hotărârea pronunțată în favoarea reclamanților a fost executată parțial (a se vedea paragrafele 28, 30 și 31 de mai sus). Prin urmare, ei mai au dreptul să primească indemnizațiile de invaliditate restante pentru perioada de la 1 aprilie 2000 la 1 noiembrie 2001 (a se vedea paragraful 10 de mai sus). În continuare, Curtea atrage atenția asupra faptului că, potrivit aceleiași hotărâri, Judecătoria sectorului Botanica a obligat compania să recalculeze periodic indemnizațiile lor și să le plătească până la sfârșitul vieții lor. Prin urmare, Curtea notează că obligația statului de a asigura executarea efectivă a hotărârii pronunțate în favoarea reclamanților în partea restantă nu este pusă la îndoială. Prin urmare, reclamanții mai sunt în drept să-și recupereze partea rămasă a datoriei apărute în baza hotărârii judecătorești pronunțată în cadrul procedurilor naționale și să li se plătească indemnizația recalculată până la sfârșitul vieții lor, cu excepția dlui Anin și dlui Cebotari, în partea ce ține de indemnizația pe viață (a se vedea paragraful **Error! Reference source not found.** de mai sus). Curtea reiterează că cea mai potrivită formă de redresare a violării articolului 6 al Convenției este de a asigura ca reclamanții să fie repuși, pe măsura posibilității, în poziția care s-ar fi aflat în cazul în care cerințele articolului 6 al Convenției nu ar fi fost desconsiderate (a se vedea *Piersack v. Belgium* (articolul 50), 26 octombrie 1984, § 12, Seria A nr. 85, și, *mutatis mutandis*, *Gençel v. Turkey*, nr. 53431/99, § 27, 23 octombrie 2003). Curtea constată că, având în vedere violările constatate, și în aceste cauze se aplică acest principiu. Prin urmare, ea consideră că Guvernul trebuie să asigure, prin măsuri corespunzătoare, conformarea cu hotărârea din 23 octombrie 2001 în privința reclamanților.

56. În ceea ce privește pretențiile reclamanților formulate cu titlu de prejudiciu moral, Curtea consideră că reclamanții au suferit stres, neliniște și frustrare, care au fost intensificate prin durata nerezonabilă a procedurilor de executare și prin omisiunea autorităților naționale de a asigura executarea hotărârii din 23 octombrie 2001. Totuși, suma pretinsă de dl Gorbatii în observațiile lui cu privire la satisfacția echitabilă și sumele pretinse de restul reclamanților în cererile lor inițiale par a fi excesive. Făcând evaluarea sa în mod echitabil, Curtea acordă reclamanților câte EUR 2,000 cu titlu de prejudiciu moral.

B. Costuri și cheltuieli

Reclamanții nu a formulat vreo pretenție cu acest titlu.

C. Dobânda de întârziere

57. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Conexează* cererile;
2. *Declară* cererile admisibile;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției în ceea ce privește executarea întârziată a hotărârii din 23 octombrie 2001;
4. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție în ceea ce privește aceeași executare întârziată;
5. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să asigure, prin mijloacele corespunzătoare, executarea hotărârii judecătorești din 23 octombrie 2001;
 - (b) că statul pârât trebuie să plătească fiecărui reclamant, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, câte EUR 2,000 (două mii euro) cu titlu de prejudiciu moral, care să fie convertiți în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (c) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
6. *Respinge* restul pretențiilor reclamanților cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 27 ianuarie 2009, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Fatoș Araci
Grefier adjunct

Nicolas Bratza
Președinte